

ZAGADNIENIA FILOZOFICZNE

W NAUCE

PHILOSOPHY IN SCIENCE

Materiały z konwersatoriów interdyscyplinarnych

Nauka — Wiara

(Proceedings of the Interdisciplinary Seminar)

IX

WYDZIAŁ FILOZOFII
PAPIESKIEJ AKADEMII TEOLOGICZNEJ

FACULTY OF PHILOSOPHY
AT THE PONTIFICAL ACADEMY OF THEOLOGY

KRAKÓW 1987

Redakcja:

Stanisław Gil, Michał Heller, Alicja Michalik,
Włodzimierz Skoczny, Józef Życiński

Adres redakcji:

Seminarium Duchowne Częstochowskie
ul. Barnardyńska 3
31-089 Kraków

WPROWADZENIE

Lakatos sędzi, że problem rozróżnienia pomiędzy nauką a pseudo-nauką nie jest wydumanym pseudo-problemem; przeciwnie — zawiera on w sobie poważne, etyczne i polityczne implikacje”. Ale jakie jest rozwiązanie tego problemu? Nie ma już powrotu do popperowskiego kryterium, falsyfikacji. Kuhnowska teoria rewolucji naukowych jest nie do utrzymania. Czy więc środek zaradczy leży w idei programów badawczych? Do pewnego stopnia tak, ale... Ciekawe i ważne rozważanie Lakatosa na te tematy otwiera niniejszy numer. Numer ten przynosi również ważny artykuł o tematyce kosmologicznej. Friedmana, współtwórcy kosmologii relatywistycznej. Friedman, w sposób popularny ale bardzo precyzyjny, wprowadza pojęcie które już wkrótce w rękach matematyków przeobrazi się w pojęcie różnorodności różniczkowalnej, podstawowe narzędzie współczesnej nauki o czasoprzestrzeni.

Informacyjna część numeru zawiera nie tylko tradycyjne już w naszym czasopiśmie omówienia książek, lecz także sprawozdania z kilku spotkań naukowych w naszym ośrodku. Wydarzeniem dużej wagi było Międzynarodowe Sympozjum Newtonowskie, zorganizowane w maju 1987 r. przez nasz Ośrodek Studiów Interdyscyplinarnych i przez Watykańskie Obserwatorium Astronomiczne, ale również dyskusje na zwykłych seminariach naukowych świadczą o profilu ośrodka.

---

*UWAGA: Tekst został zrekonstruowany przy pomocy środków automatycznych; możliwe są więc pewne błędy, których sygnalizacja jest mile widziana (obi@opoka.org). Tekst elektroniczny posiada odrębną numerację stron.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	1
I. Lakatos, Nauka i pseudonauka	2
M. Heller, Jak buduje się fundamenty...?	12
A. A. Friedman, Przestrzeń	16
M. Głódź, Międzynarodowe Sympozjum Newtonowskie	40
M. Heller, Wśród książek	46
M. Samborski, W. Wójcik, Intuicjonizm a matematyczność świata	51
H. Benisz SJ, T. M. Sierotowicz SJ, „Religion” L. Kołakowskiego: świadectwo mistyka czy sposób ratowania wiary	55